

A young girl with long dark hair is performing a handstand on a blue mat in a living room. She is wearing a pink leotard and yellow shorts with a cartoon duck pattern. Her right leg is extended straight up towards the ceiling, and her left leg is bent with the foot resting on a white sofa. The room has wooden floors, a patterned rug, and a white sofa with a brown cushion. Two decorative mirrors are on the wall.

OYUNDAN HAREKETE

Motor Yaratıcılığın Yolculuğu

Doç. Dr. Nezahat Hamiden KARACA

yaz
yayınları

OYUNDAN HAREKETE

Motor Yaratıcılığın Yolculuğu

Doç. Dr. Nezahat Hamiden KARACA

yaz
yayınları

2026

OYUNDAN HAREKETE:

Motor Yaratıcılığın Yolculuğu

Yazar: Doç. Dr. Nezahat Hamiden KARACA

ORCID NO: 0000-0002-7424-7669

© YAZ Yayınları

Bu kitabın her türlü yayın hakkı Yaz Yayınları'na aittir, tüm hakları saklıdır. Kitabın tamamı ya da bir kısmı 5846 sayılı Kanun'un hükümlerine göre, kitabı yayınlayan firmanın önceden izni alınmaksızın elektronik, mekanik, fotokopi ya da herhangi bir kayıt sistemiyle çoğaltılamaz, yayınlanamaz, depolanamaz.

ISBN 978-625-8926-41-5

Temmuz 2026 – Afyonkarahisar

Dizgi/Mizanpaj: YAZ Yayınları

Kapak Tasarım: YAZ Yayınları

YAZ Yayınları. Yayıncı Sertifika No: 73086

M.İhtisas OSB Mah. 4A Cad. No:3/3

İscehisar/AFYONKARAHİSAR

www.yazyayinlari.com

yazyayinlari@gmail.com

Önsöz

"Bu Kitap Neden Yazıldı?"

Çocuklar dünyayı önce oyunla tanır. Bir karton kutu onlar için bir uzay gemisine, küçük bir taş hazineye, ince bir dal ise sihirli bir değneğe dönüşebilir. Yetişkinlerin sıradan gördüğü birçok şey, çocukların hayal gücüyle bambaşka anlamlar kazanır. Belki de bu yüzden oyun, çocukluğun en doğal dilidir.

Uzun yıllardır çocuk gelişimi ve eğitimi alanında çalışan bir akademisyen olarak çocukları oyun oynarken gözlemleme fırsatı buldum. Bu gözlemler bana her defasında aynı gerçeği hatırlattı: Çocuklar en iyi oyun oynarken öğreniyor, hareket ederken keşfediyor ve kendi deneyimleriyle gelişiyorlar. Ancak günümüzde oyun; hareketten, doğadan, serbest keşiften ve kontrollü risk almaktan giderek uzaklaşabiliyor. Oysa çocukların sağlıklı gelişimi için bu kavramların birbirini tamamlayan bir bütün olarak ele alınması gerektiğine inanıyorum.

Bu kitabı yazarken amacım yalnızca bilimsel bilgileri bir araya getirmek değil, oyunun çocuk gelişimindeki gerçek gücünü anlaşılır bir dille paylaşmak ve öğretmenlere, öğretmen adaylarına, ailelere ve çocuklarla çalışan tüm uzmanlara uygulamada da yararlanabilecekleri bir kaynak sunmaktır. Dilerim bu kitap, çocukların oyunlarına farklı bir gözle bakmamıza, onlara daha fazla hareket edebilecekleri, doğayı keşfedebilecekleri, güvenli riskler alabilecekleri ve kendi oyunlarını özgürce kurabilecekleri ortamlar hazırlamamıza küçük de olsa bir katkı sağlar.

Bu kitabın ortaya çıkmasında bana ilham veren tüm çocuklara içtenlikle teşekkür ederim.

En büyük teşekkürüm ise sevgili çocuklarım **Kağan ve Ayşem'e...** Sizler, mesleki yolculuğumun en değerli ilham kaynakları oldunuz. Sizlerle birlikte oyun oynarken oyunun gerçek gücünü, doğayı birlikte keşfederken açık havanın çocuk gelişimindeki eşsiz yerini, hareket ederken öğrenmenin ne kadar doğal olduğunu ve çocukların en iyi, en mutlu ve en yaratıcı

hâllerine özgürce oynayabildiklerinde ulaştıklarını yeniden öğrendim. Akademik çalışmalarım bana bilimsel bilgiyi kazandırdı. Sizler ise bu bilginin gerçek yaşamda nasıl anlam bulduğunu gösterdiniz. Özellikle akademik gelişimimde birlikte geçirebileceğimiz pek çok güzel zamandan fedakârlık ettiniz. Kısacası bu kitap, mesleki bir birikimin değil, sizlerle birlikte yaşadığım sayısız oyun, keşif ve öğrenme anısının da bir ürünüdür.

Ayrıca bu kitabın hazırlanma sürecinin her aşamasında bana destek olan değerli dostlarım Feyza Baybars ve Aslı Ercan, fotoğraf desteği sağlayarak katkıda bulunan Tuğçe Ervansel, İpek Yılmaz, Melike Akkent, Gülce Çubuk, İlayda Sevilmiş, Gizem Korkmaz, Sümeyye Derin ve Nurşah Kılınç' a katkıları, emekleri ve dostlukları için en içten teşekkürlerimi sunarım.

İÇİNDEKİLER

Giriş.....	1
------------	---

BÖLÜM 1: Her Şey Bir Oyunla Başlar

1.1. Çocuk Neden Oyun Oynamaya İhtiyaç Duyar?.....	5
1.2. Oyun Gelişim Alanlarını Etkiler mi?	7
1.3. Oyun Bir Tercih Değil, Çocuğun Hakkıdır	9
1.4. Çocukluk Değişti, Oyun da Değişti	10
1.5. Mahalleden Parka: Açık Havada Oyunun Gücü.....	11
1.6. Serbest Oyun: Çocuğun En Doğal Öğretmeni.....	14
1.7. Dijital Oyun: Fırsatlar, Sınırlar ve Dengeli Kullanım.....	16

BÖLÜM 2: Oyundan Harekete: Gelişimin Sessiz Gücü

2.1. Hareket Nedir ve Neden Çocuklukta Bu Kadar Önemlidir? 19	
2.2. Çocuk Hareket Ederek Nasıl Öğrenir?.....	21
2.3. Oyun ile Hareket Arasındaki Görünmeyen Bağ	23
2.4. Açık Hava ve Doğa Neden En İyi Oyun ve Hareket Alanıdır?	26
2.5. Riskli Oyun Alanları	31
2.6. Hareketi Kısıtlanan Çocuk Ne Kaybeder?	35

BÖLÜM 3: Oyundan Motor Yaratıcılığa Yolculuk

3.1. Hareketin Yaratıcı Gücü	39
3.2. Oyun Neden Motor Yaratıcılığı Besler?	42
3.3. Yaratıcılığı Büyüten Oyun Ortamları.....	45
3.4. Motor Yaratıcılığı Destekleyen Oyunlar ve Uygulamalar	48

BÖLÜM 4: Etkinlik Örnekleri

Etkinlik örneği 1. Başka Türlü Geçebilir misin?	51
Etkinlik örneği 2. Bu Bir Kutu mu, Yoksa Başka Bir Şey mi?	52
Etkinlik örneği 3. Karşıya Başka Nasıl Geçebilirim?	55
Etkinlik örneği 4. Birlikte Hareket Tasarlayalım	56
Etkinlik örneği 5. Piyanoyu Nehrin Karşısına Geçirebilir misiniz?	58
Etkinlik örneği 6. Sihirli Plaj Havlusu.....	61
Etkinlik örneği 7. Sırt Sırta Güç Takımı.....	63
Etkinlik örneği 8. Kayıp Ada Görevi.....	65
Etkinlik örneği 9. Görevi Siz Tasarlayın!.....	67
Etkinlik örneği 10. Motor Yaratıcılık Festivali	69
KAYNAKLAR.....	73

"Bu kitapta yer alan bölümlerde kullanılan kaynakların, görüşlerin, bulguların, sonuçların, tablo, şekil, resim ve her türlü içeriğin sorumluluğu yazar veya yazarlarına ait olup ulusal ve uluslararası telif haklarına konu olabilecek mali ve hukuki sorumluluk da yazarlara aittir."

OYUNDAN HAREKETE

Motor Yaratıcılığın Yolculuğu

yaz
yayınları

YAZ Yayınları

M.İhtisas OSB Mah. 4A Cad. No:3/3

İncehisar / AFYONKARAHİSAR

Tel : (0 531) 880 92 99

yazyayinlari@gmail.com • www.yazyayinlari.com

ISBN: 978-625-8926-41-5

9

786258

926415